

De V20 en de Neo 7.0 op de Loosdrechtse Plassen

DE VELE GEZICHTEN VAN VOORUITGANG

De V20 is de solarboot waarmee de Koninklijke Marine pioniert op het gebied van zonne-energie. Daar wilden we meer van weten. We gingen ermee varen op de Loosdrechtse Plassen, met de Neo 7.0 van Interboat langsij. Tevens een innovatief Vripack-ontwerp met genoeg ruimte om een bont gezelschap, bestaand uit onder andere een matroos van de Marine en een 27-jarige ontwerper, mee uit varen te nemen.

TEKST MARCO BARNEVELD | FOTOGRAFIE RENÉ KOSTER

De Neo 7.0 vaart rustig en stil door de trekpaten van de Kievitsbuurt van de Loosdrechtse Plassen. Nog stiller op de hiel gezeeten door *Ra*, de V20 solarboot van het team van de Koninklijke Marine Technische Opleidingen. Twee buitengewone boten van Vripack die je een blik op de toekomst van varen zou kunnen noemen. Vroeger, toen men nog geen manier had gevonden om de energie die de zon ons geeft op te vangen, gebruikte men turf als brandstof. Men bouwt er ook huizen van, maar dat is een compleet ander verhaal. Turf is gedroogd veen. In het geval van de Loosdrechtse Plassen laagveen om precies te zijn. Moeras was het daar bij wat nu de plassen zijn. Om het droger te maken zodat het agrarisch gebruikt kan

worden, graven de boeren sloten naar de Vecht.

Trekpaten

Maar vanaf de 16de eeuw gaat het mes erin en begint men het veen te steken om met de gewonnen turf de huizen warm te stoken. Niet iedereen houdt zich aan de regels voor de turfwinning. De smalle legakkers, vanaf waar men het veen steekt, worden weggegraven of bij stormweer door de golfslag weggeslagen en geleidelijk groeien de plassen tot de huidige omvang. Hier in de Kievitsbuurt zijn de trekpaten en akkers mooi bewaard gebleven. De Kievitsbuurt ligt pal achter de Kalverstraat, de drukst bevaarde waterweg van het gebied. En nee, je vindt op de Kalverstraat van Loosdrecht geen hippe winkels.

Rechts-
onder:
Solarboot
Ra van de
Konink-
lijke Marine
Technische
Opleidingen.

Wel prachtig zwart geteerde houten buitenhuisjes die op de akkers tussen de trekpaten gebouwd zijn. Huisjes om je vingers bij af te likken als nautisch liefhebber want veelal alleen per boot bereikbaar.

Solarboot Project

Wat voor boot maakt dan weer niet uit. Als het drijft, drijft het tenslotte. Verder is het een kwestie van smaak en wensen. En daar waar men sinds het begin der tijden de energie van de wind reeds wist te vangen, en ermee de zeilen liet bollen om zo vooruit te komen, zo worden nu ook de zonnestrallen gevangen met hetzelfde doel. 'De V20 van het Solarboot Project is een samenwerking van de Koninklijke Marine Technische Opleidingen en het ROC Kop van

Hier varen twee boten die ons kijkje geven in de *toekomst van varen*

heten als ze zes jaar dienen als matroos. Met deze opleiding hoop ik bevorderd te worden. Je kan binnen de opleiding voor een aantal projecten kiezen. Het solarteam is er daar eentje van.' De V20 is heel toepasselijk vernoemd naar Ra, de Egyptische zonnegod. Daarnaast is het tevens een ode aan de ra, oftewel het rondhout waar een vierkant zeil aan opgehangen wordt.

Pim Dijkman

Pim Dijkman (27) is scheepsdesigner bij Vripack. Vripack zag al vroeg het talent van deze veelzijdige ontwerper en lijfde hem negen jaar geleden al in. Sinds die tijd tekende Pim een veelsoortigheid van boten. Bijvoorbeeld de Osprey van Wajer & Wajer. Tekenend voor Pim is die veelzijdigheid. Want hij tekende tevens het design voor zowel de V20 als de Neo. Hij staat aan het roer van de Neo en koerst richting Tweede Plas. De Loosdrechtse Plassen bestaan uit verschillende plassen die door dijken en eilanden van elkaar →

Noord-Holland,' zegt Jonathan Kroezen, matroos bij de marine en een van de elf teamleden van het Solarboot Project. Jonathan en zijn tien andere teamgenoten volgen de Mechatronica MBO 3-opleiding die het ROC Kop van Noord-Holland in samenwerking met de Marine verzorgt. Matrozen in dienst van de Koninklijke Marine

Boven:
De Neo 7.0
van Inter-
boat.

worden klaargestoomd voor een functie aan boord bij de technische dienst. Na afronding van de opleiding volgt bevordering tot korporaal.

Ouwe poep

'Ik ben nu nog Matroos OC (Oudste Categorie, red.) oftewel een "ouwe poep", zoals matrozen bij de marine

INNOVATIE OP DE LOOSDRECHTSE PLASSEN

gescheiden zijn. De Eerste tot en met de Vijfde Plas worden door iedereen tot de Loosdrechtse Plassen gerekend. Over de andere plassen wordt verschillend gedacht. De Eerste tot en met de Vijfde Plas vormen een groot aaneengesloten plassencomplex. De Eerste Plas ligt ten oosten van de Loenderveense Plas en ten zuiden van het dorp Oud Loosdrecht. De Tweede Plas ligt ten zuiden van de Loenderveense Plas en de Eerste Plas. De Derde tot en met Vijfde Plas liggen in die volgorde ten zuiden van de Tweede Plas. Deze vijf plassen zijn enigszins van elkaar gescheiden door eilandjes en rietkragen. Vanaf de Tweede Plas is de Vecht te bereiken via de Westelijke Drecht met de Mijndense sluis, vanaf de Derde Plas via de Weersloot. We cruisen op de Tweede Plas rustig tussen de eilanden Robinson Crusoe en Markus Pos door. Leuk aan de Loosdrechtse Plassen is dat je op verschillende eilanden zonder te betalen drie nachten mag aanleggen.

Vleugelvorm

'Bij de V20 heb ik het beginontwerp gedaan en het concept,' vertelt Pim. 'Het schip heeft een vleugelvorm waardoor je wanneer je wat snelheid maakt lift krijgt en je op de draagvleugels vaart.' Die draagvleugels zijn twee U-vormige carbon beugels van 3,5 mm dik. Het is vrij indrukwekkend hoe snel die lift ontstaat en het bootje zich uit het water trekt. 'De V20 is een eenheidsklasse,' legt Pim uit. 'Voor het design zit je dan vast aan een meetbrief waar het ontwerp aan

Boven:
De draag-
vleugels
van de V20
creëren lift.

moet voldoen zodat de schepen een gelijkwaardige race racen.' 'We doen dit jaar mee aan de tweedaagse Open NK zonnebootrace in Akkrum. De eerste dag, vrijdag 15 mei, wordt een afstand van 50 kilometer afgelegd. De tweede dag moet opnieuw het "rondje Akkrum" binnen een bepaald tijdsbestek zo vaak mogelijk afgelegd worden. Daarna volgt een sprint,' zegt Jonathan trots terwijl hij vanuit de Neo naar de V20 tuurt. 'Vorig jaar heeft het Solarteam van de KMTO deelgenomen aan de Dong Energy Solar Challenge. Deze race

wordt een keer per twee jaar georganiseerd. Tijdens de wedstrijd racete het team 220 kilometer op zonne-energie.' Er deden 40 internationale teams mee. Er kwamen teams uit onder andere Bahrein, China, USA, Brazilië, Finland, Polen en Indonesië om met hun zonneboot in het Noorden van Nederland te racen. De editie van vorig jaar was bijzonder omdat de nieuwe route niet alleen door Friesland, zo'n beetje het parcours van de Elfstedentocht, maar ook door Groningen liep. De snelste zonneboot deed er iets meer dan 7 uur over. Het team van de KMTO werd vorig jaar derde. 'Maar dit jaar in Akkrum gaan we winnen,' lacht Jonathan zelfverzekerd, terwijl zijn teamgenoten hem bijvallen. Dat belooft wat.

Tactiek

De standaard scheepsromp die Pim Dijkman heeft ontworpen is door het team van de KMTO ingericht en afgebouwd. De wijze waarop de zonneboot met name op technisch gebied is ingericht, de samenwerking binnen het team en de besturing van de boot zijn belangrijke elementen die uiteindelijk het verschil maken tussen de KMTO Solarboat en de concurrenten die in dezelfde klasse deelnemen. Jonathans collega-matros Steven Schoonderbeek praat door de walkie talkie met de piloot in de V20. 'Hoeveel voltage heb je nu? Ik zie hier 46? Ok. Ik zie dat je laadt, dat is goed. Maak maar snelheid.' →

Links:
Vripack-
ontwerper
Pim Dijk-
man.

‘Op zijn top gaat de V20 25 kilometer per uur’, gaat Jonathan verder. ‘Vanaf de kant kunnen we precies meelesen hoeveel energie Ra verbruikt en kunnen we aanwijzingen geven aan de piloot. Het draait om tactiek hoe je de aanwezige energie gebruikt. Geef je gas of hou je in? Schijnt de zon achter de wolken? Wanneer de zon schijnt en er zijn geen wolken kunnen we langer door met een hogere snelheid. Wat is het voltage dat er nog is? Is er tegenstroom? Want dan verbruik je meer energie. Dat is het spel. Een spel van factoren.’

Wennen

Ook de ruimte aan boord van een dagboot is een spel van factoren. Het vernieuwende van de Neo is dat men slim heeft gespeeld met die factoren. Het uiterlijk van de Neo is een beetje wennen. Want het is een totaal andere boot dan welke ook. Een nieuw boottype. De wat stompe neus is opvallend. Het is geen sloep en het is geen tender. Eigenlijk kun je je vinger er niet goed op leggen, maar wat vooral opvalt aan de Neo is de enorme hoeveelheid ruimte die het zeven meter lange schip biedt. Ik denk dat ik nog nooit aan boord van een bootje ben geweest van slechts zeven

meter lang dat zoveel ruimte biedt. 'Het concept is afgeleid van de Amerikaanse pontonboot maar dan uitgevoerd met een V-vormige monohull,' legt Pim uit. 'Door dat rechthoekige dekplan en omdat we de motor onder de vloer hebben geplaatst, is er ongelooflijk veel leefruimte, eigenlijk alleen maar te vergelijken met de ruimte op een pontonboot. Maar dan met een inboard motor.'

Interboat

Hoe kom je erop? Daar heeft Jerry Schuiten van Interboat voor wie en met wie Pim het schip tekende antwoord. Dat juist Interboat met deze innovatieve boot komt is eigenlijk niet verwonderlijk. Het bedrijf staat al twintig jaar bekend om haar vakmanschap en ongeremde passie voor de watersport. De werf in Zwartsluijs is nationaal en internationaal vermaard om de kwaliteit, de extreme duurzaamheid én betrouw-

Wat vooral opvalt aan de Neo is *de enorme ruimte*

baarheid van de verschillende schepen. Bijzonder bij de boten van Interboat is dat de polyester glasvezelmatten handmatig worden aangebracht, wat ook wel de hand-lay-upmethode wordt genoemd. Hierdoor ontstaat een veel sterker en strakker oppervlak en ook de dikte van het polyester is overal hetzelfde. Ook de Neo is gemaakt van dit kwalitatief hoogstaande polyester.

Een dagboot met ruimte

'Wat willen mensen?' vraagt Jerry zich af, om uit te leggen wat de startvraag was bij het bedenken van de Neo, en hij geeft direct het antwoord. 'Een dagboot. Wat missen we? Ruimte. We zijn gaan spelen met de factoren die de ruimte belemmeren. De motor ligt dus onder de vloer. Daarnaast zijn er geen gangboorden, geen achterdek. De banken waar je op zit zijn lekker diep en boven water hebben we hem breed gehouden. Zo ontstond de Neo: een dagboot van zeven bij twee en een halve meter →

met veel ruimte, semi-planerend. *It makes sense.*

Modulair

Inderdaad. *It makes sense.* Dit is een boot om met je vrienden lekker te hangen op de gracht of het meer. En in de Neo kun je gemakkelijk nog wat mensen extra uitnodigen. Pim: ‘En met die gedachte zijn we drie jaar geleden gaan tekenen. Dit is het uiteindelijke resultaat.’ De Neo is een vriendelijk beestje waarbij je van een afstandje even moeten wennen aan het nieuwe boottype. Al maakt dat afwijkende ook juist weer dat dit geen standaard sloep is en daarom trek je er veel bekijks mee.

Overeenkomsten

Zo op het eerste gezicht zijn de verschillen tussen de V20 en Neo oneindig. Diesel versus zonne-energie, ruimte versus één gat met een stoel voor de piloot, polyester versus carbon, draagvleugels versus een diepe V-romp. En toch zijn er overeenkomsten. Beide schepen zijn een nieuwe benadering van varen. Waar de V20 met de mogelijkheden van zonne-energie pioniert is

de Neo een compleet nieuw boottype dat alle nautische tradities parkeert en puur uitgaat van gebruikersgemak. Ontworpen op de wens van de mens. Hier varen twee boten die ons een kijkje geven in de toekomst van varen. Uiteindelijk is de mens altijd op zoek naar het meest ideale. Vaak is er dan nog wat strijd omdat het loslaten van tradities weerstand oproept bij sommigen die het oude willen behouden. Maar uiteindelijk wint datgene wat het meest nuttig is.

Zo verdrong olie ook de vraag naar turf. Het turf dat men hier eeuwenlang beetje bij beetje aan moeder aarde onttrok en waardoor de Loosdrechtse Plassen haar huidige contouren kreeg. Contouren die inmiddels redelijk vaststaan omdat er geen veen meer gestoken wordt en de oevers van het gebied van steeds betere beschoeiing zijn voorzien. En zoals de olie het turf verdrong, zo zal uiteindelijk de olie vervangen worden door hernieuwbare energie zoals zonne-energie of, hoe traditioneel, windenergie. Wie weet vaart er over enkele jaren wel een Neo met een zeil van zonnepanelen. Ontworpen door Vripack. ©

